

သုတေသန နံပါတ် ၆/၉၅-၉၆

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ^၁
သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
သစ်တောဦးစီးဌာန
သစ်တောသုတေသနဌာန၊ ရေဆင်း

ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဒီဇိုင်းရေတာတွင်
ပြုစုစုပေါင်းစပ်လုပ်ငန်းများဖြင့်လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းအား
လေ့လာတင်ပြချက်

ဦးသန်းဝင်း၊ B.Sc. (For.) (Ygn.)၊ လက်ထောက်သုတေသနအရာရှိ
သစ်တောသုတေသနဌာန
မတ်လ၊ ၁၉၉၆

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဉ်စာတမ်း ဖြစ်မြောက်စေရန် အကူအညီပေးကြသော ပါမောက္ခဆရာဌးစောလ်ပင်ကဲ၊ သစ်တောသုတေသနဌာနမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဦးစိန်ထွန်း၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးခင်မောင်ဦး၊ တော့အုပ်ကြီး ဦးမြဝင်းနှင့် လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရာတွင် အကူအညီပေးခဲ့သော တော့အုပ်ကြီး ဦးမောင်မောင်သန်းတို့အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

ဓရာဝတီမြစ်ဝက္ခန်းပေါ်ဒေသနီရေတော့တွင်ပြဇူတိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းအားလွှဲလာတင်ပြချက်

ဦးသန်းဝင်း၊ B.Sc. (For.) (Ygn.)၊ လက်ထောက်သူတေသနအရာရှိ
သစ်တော့သူတေသနဌာန

စာတမ်းအကျဉ်းချုပ်

မြစ်ဝက္ခန်းပေါ်ဒေသ ဒီရေတော့များတွင် စိုက်ခင်းများတည်ထောင်ရှု၍ အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်း သစ်စွဲစွဲဆောင်းရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် မျိုးပင်များရှားပါးလာခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ဒီရေတော့များတွင် ပြဇူတိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းသည် ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်း ပြန်လည် ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောင်မြင်ထိရောက်မှုရရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကုန်ကျစားရိတ် နည်းပါး၍ ထိရောက်မှုရရှိသည့် ပြဇူတိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ပျက်စီးပြန်းတီးနေသော ဒီရေတော့ များတွင် ပို့မို့တိုးချုံလုပ်ကိုင်သင့်ကြောင်းကို အကြံပြုထားပါသည်။

Study on the Regeneration Improvement Felling at Mangrove Forests in Ayeyarwady Delta

U Than Win, B.Sc. (For.) (Ygn.), Assistant Research Officer,
Forest Research Institute

Abstract

For successful plantation establishment in the tidal forest area availability of seeds and scarcity of mother trees are problems at present. For replenishing the natural regenerations in these forests, Regeneration Improvement Felling (R.I.F) had been found to be very successful and cheap. It is suggested that this method of regeneration should be enhanced in the degraded areas of mangroves.

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

ကျေးဇူးတင်လွှာ
စာတမ်းအကျဉ်းချုပ်

Abstract

၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	စမ်းသပ်နည်းစနစ်	၁
၃။	အချက်အလက်များစုံဆောင်းခြင်း	၂
၄။	တွေ့ရှိချက်	၃
၅။	ရင်စိုးလုံးပတ်ကြီးထွားမှု	၃
၆။	အမြင့်ကြီးထွားမှု	၄
၇။	ဖြတ်ပုံဓရိယာတိုးတက်မှု	၆
၈။	ကုန်ကျစရိတ်	၆
၉။	ဆွေးနွေးတင်ပြချက်	၆
၁၀။	သံဃားသပ်ချက်	၆

၁။ နိဒါန်း

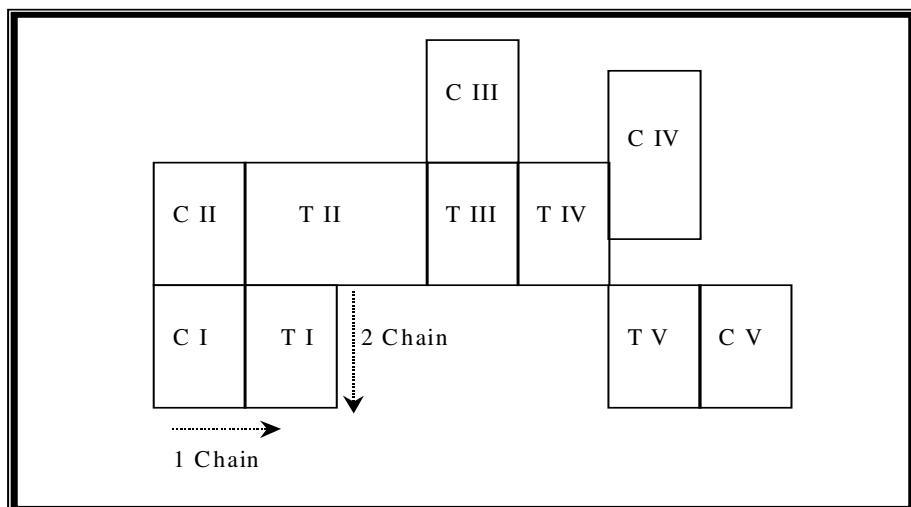
မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒီရေတောများကို ပင်လယ်ကမ်ရှိုးတန်းဒေသများဖြစ်သော ရခိုင်ပြည်နယ်၊ တန်သံရှိုးတိုင်းနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းတို့တွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိပါဒေသများရှိ ဒီရေတောမျိုး စုစုပေါင်းဗောမှာ (၉၅၂၆၀၀)ဧကခန့်ရှိပါသည်။ ငါးတို့အနက် ဧရာဝတီမြို့ပြစ်ဝက္ခန်းပေါ်ဒေသရှိ ဒီရေတောမျိုးမှာ (၄၄၆၀၀)ဧကခန့်ရှိပါသည်။ ကျွန်းဒေသများဖြစ်သော ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် (၁၆၀၀၀၀)ဧကနှင့် တန်သံရှိုးတိုင်းတွင် (၃၄၇,၀၀၀)ဧက ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဒီရေတောများအနက် ဧရာဝတီတိုင်းတွင် ဒီရေတော့ အများဆုံးပေါက်ရောက်လျက်ရှိပြောင့် သိရှိရပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းရှိ ဒီရေတောများမှ ထင်မီးသွေးများ နှစ်အတန်ကြာ အလွန်အကျိုး ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်းနှင့် လူဦးရေတိုးတက်များပြားလာမှုကြောင့် ဒီရေတောများကိုခုတ်ထွင်၍ လယ်ယာမြေများ ကျူးကျော်တိုးချွဲ စိုက်ပျိုးလာခြင်းတို့ကြောင့် ဒီရေတော့ရှိယာများ တဖြည်းဖြည်းလျှော့နည်းလာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်းရှိသော တောများမှာလည်း တော့များအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့ပြီး အောက်ပေါင်းနှင့်ဆူးခြီးများ တစစွဲပြတ်သိပ် ပေါက်ရောက်လာကာ ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်း အလွန်ခက်ခဲ့ကြောင့် တွေ့ရှိရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ပျက်စီးပြန်းတီးနေသော ဒီရေတောများအနက် ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်းနည်းအရ ပြုစုတိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သော နေရာများတွင် ပြုစုတိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လင်းဖွင့်ခြင်း (Regeneration Improvement Felling) လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပါက ထိုရောက်မှုရှိမရှိ သိရှိရန်ရည်ရွယ်၍ ဤစမ်းသပ်ချက်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂။ စမ်းသပ်နည်းစနစ်

ဧရာဝတီတိုင်း ဘုံကလေးမြှို့နယ်၊ ကဒ္ဒကနိုင်းရိုင်း အကွက်အမှတ် (၄၉)၊ ပြီးမွေးကျွန်းပေါ်တွင် စမ်းသပ်ခဲ့ပါသည်။ စမ်းသပ်ကွက်ပုံစံမှာ အလျား (၂) သံကြီး၊ အနံ (၁) သံကြီး၊ (၀.၂၂၈) ရှိ ထောင့်မှုန်စတုဂံ ဖြစ်ပါသည်။ စမ်းသပ်သည့် နည်းစနစ်မှာ (Randomised Block Design) ဖြစ်ပါသည်။ Block တစ်ခုတွင် ပြုစုသည့်စမ်းသပ်ကွက်နှင့် မပြုစုသည့်စမ်းသပ်ကွက် တစ်ကွက်စီပါဝင်ပြီး စုစုပေါင်း Block မှာ (၅)ခု ဖြစ်ပါသည်။ Block တိုင်းတွင် စမ်းသပ်ကွက်များကို ကျောမ်းနည်းဖြင့် ရွှေးချယ်ပါသည်။ စမ်းသပ်ကွက်များ၏ နယ်နမိတ်များကို ခြေကြီးပေါ်တွင် (၆)ပေအကျယ်လိုင်းဖောက်ပြီး သတ်မှတ်ပါသည်။ စမ်းသပ်ကွက်များ တည်နေရာကို ပုံ(၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ (၁) စမ်းသပ်ကွက်များ၏တည်နေရာ

ဒီရေတေသစပင်များအား တန်ဖိုးမရှိသည့် သမန်းခြေပင်များ၊ အလိုလေးနှယ်နှင့် ကြိမ်ခါးနှယ်များသည် အလင်းရောင်မရနိုင်အောင် အုပ်မိုး၏နေပါသည်။ ပြုစုထိန်းသိမ်းသောအကွက်များတွင် ငြင်းချံပင်နှယ်ပင်များကို (၁၉၉၃)ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ(၁)ရက်နေ့တွင် အုပ်မိုးကာဆိုင်းခုတ်လဲခြင်း တစ်ကြိမ်နှင့် (၁၉၉၄)ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်နေ့တွင် ပေါင်းရှုင်းခြင်းတစ်ကြိမ် စုစုပေါင်း (၂)ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

တရောပင်များမှာ ငုတ်တက်(၅)ခုမှ (၁၀)ခုအထိ ထွက်ရှိတတ်ပါသည်။ မသန္တစ်များသော ငုတ်တတ်များကို ခုတ်လဲခဲ့ပြီး ကောင်းမွန်သော ငုတ်တတ်များကို (၁)တက်မှ (၃)တက်အထိ ချိန်ထားခဲ့ပါသည်။ မပြုစုသောအကွက်များတွင် အဆိုပါလုပ်ငန်းများကို မလုပ်ဆောင်ဘဲ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းကိုသာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ရင်စို့လုံးပတ် (၆)လက်မနှင့်အထက် အပင်များအားလုံးကို တိုင်းတာ၍ နံပါတ်စဉ်အလိုက် နံပါတ်ပြားများကပ်ပြီး မှတ်သားပါသည်။

တိုင်းတာမှတ်သားရာတွင် ပါဝင်ပင်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၁။	ကန္စို့	(<i>Heritiera fomes</i>)
၂။	တရော	(<i>Excoecaria agallocha</i>)
၃။	မြင်းက	(<i>Cynometra ramiflora</i>)
၄။	ပုံသကာ	(<i>Dysoxylum proeceum</i>)
၅။	ပြော့တလုံး	(<i>Bruguiera gymnorhiza</i>)
၆။	ရေခရား	(<i>Aegiceras corniculatum</i>)
၇။	သံသတ်	(<i>Albizia lucida</i>)
၈။	မဓမ	(<i>Ceriops decandra</i>)
၉။	ယမနေ့	(<i>Intsia bijuga</i>) (တက်ကလန်ကေလန်)
၁၀။	ပြော့သောက်	(<i>Rhizophora mucronata</i>)
၁၁။	ကျေန်	(<i>Xylocarpus granatum</i>)

၃။ အချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်း

စမ်းသပ်ကွက်များအတွင်းရှိ သစ်မျိုးများအားလုံး၏ ရင်စို့လုံးပတ်နှင့်အမြဲ့မြဲ တိုင်းတာခြင်းလုပ်ငန်းများကို (၁၉၉၃)ခု၊ အောက်တိုဘာလ(၉)ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ်၊ (၁၉၉၄)ခုမြေပြီးလ(၁၂)ရက်နေ့တွင်တစ်ကြိမ်၊ (၁၉၉၅)ခု၊ အောက်တိုဘာလ (၉)ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်နှင့် (၁၉၉၅)ခု၊ မြေပြီးလ(၁၂)ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်နှင့်တစ်ကြိမ် (၆)လခြားပြီး (၄)ကြိမ် တိုင်းတာခဲ့ပါသည်။ အပင်၏လုံးပတ်နှင့်အမြဲ့မြဲ များ တိုင်းတာရာတွင် ရင်စို့လုံးပတ် (၆)လက်မနှင့်အထက် အပင်များအားလုံးကို တိုင်းတာခဲ့ပါသည်။

ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်းမဆောင်ရွက်မဲ့ ဓမ္မတာမျိုးဆက်ပင်ပေါက်များကို စာရင်းကောက်ယူခြင်းမပြုခဲ့ပါ။ ပြုစုထိန်းသိမ်းလင်းဖွင့်သော အကွက်တွင်တွေ့ရှိရသော ဓမ္မတာမျိုးဆက်ပင်ပေါက်များကို (၁၉၉၅)ခုမြေပြီးလ(၂၁)ရက်နေ့တွင် စာရင်းကောက်ယူခဲ့ပါသည်။ အကွက်လိုက်တွေ့ရှိရသော မျိုးဆက်ပင်ပေါက် စာရင်းကို ယေား(၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ယေား (၁) တွေ့ရသောဓမ္မတာမျိုးဆက်ပင်ပေါက်များစာရင်း

စဉ်	သစ်မျိုးအမည်	အကွက် (၁)	အကွက် (၂)	အကွက် (၃)	အကွက် (၄)	အကွက် (၅)
၁။	မြင်းက	၂၉	၅၆	-	-	၂
၂။	တရော	၁၉	၂	၄	-	-
၃။	ကန္တိ	၉၂	၁၈၉	၂၂၂	၂၂၂	၂
၄။	ပန့်သကာ	၈	၁၇၀	၁၁၀	၁၄	၁၀
၅။	မဝမ	၁၄	၁	-	၁	၂
၆။	ရေခရား	၃	၁	-	-	၁
၇။	မြှေးပိုင်းထောင့်	၁၂	-	၁၈	၂	၁၀
၈။	မြှေးလုံး	-	၁၆	၂၂	၃	-
စုစုပေါင်း		၂၃၀	၄၃၅	၁၂၃	၄၂	၁၀

၄။ တွေ့ရချက်

စီစစ်တွက်ချက်ခြင်းကို သတ်မှတ်ထားသည့် စာရင်းအင်းပညာနည်းများအရ တွက်ချက်ပါသည်။

(၁) ရင်စိုးလုံးပတ်ကြီးထွားမှု

Block အလိုက်ပြုစုသည့်အကွက်နှင့် မပြုစုသည့်အကွက်တို့တွင် (၁)နှစ် သစ်မျိုး စုစုပေါင်း ပျမ်းမျှရင်စိုးလုံးပတ် ကြီးထွားမှုကို ယေား(၂)နှင့် ပုံ(၂)တို့ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

ပြုစုခြင်းနှင့်မပြုစုခြင်းတို့ကြောင့် အပင်များ၏လုံးပတ် သိသိသာသာ တွာခြားမှုရှိပြောင်း စာရင်အင်းပညာနည်းဖြင့် ယေား(၃)တွင် ဖော်ပြချက်အရ သိရှိရပါသည်။ Block တိုင်းတွင် ပျမ်းမျှရင်စိုးလုံးပတ်ကြီးထွားမှုမှာ မပြုစုသောအကွက်များထက် ပြုစုသောအကွက်များက ပိုမိုပြောင်းတွေ့ရပါသည်။ Block (၂)၏ ပြုစုသော အကွက်တွင် (၁)နှစ် ပျမ်းမျှလုံးပတ်ကြီးထွားမှုနှင့် (၁၁.၈၃)လက်မဖြင့် အများဆုံး ဖြစ်ပြီး Block (၂)၏ ပြုစုသောအကွက်တွင် (၁)နှစ်ပျမ်းမျှလုံးပတ်ကြီးထွားမှုနှင့် (၁၁.၃၈)လက်မဖြင့် အနည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ယေား (၂)

Current annual increment in girth by blocks

Unit = inches per year

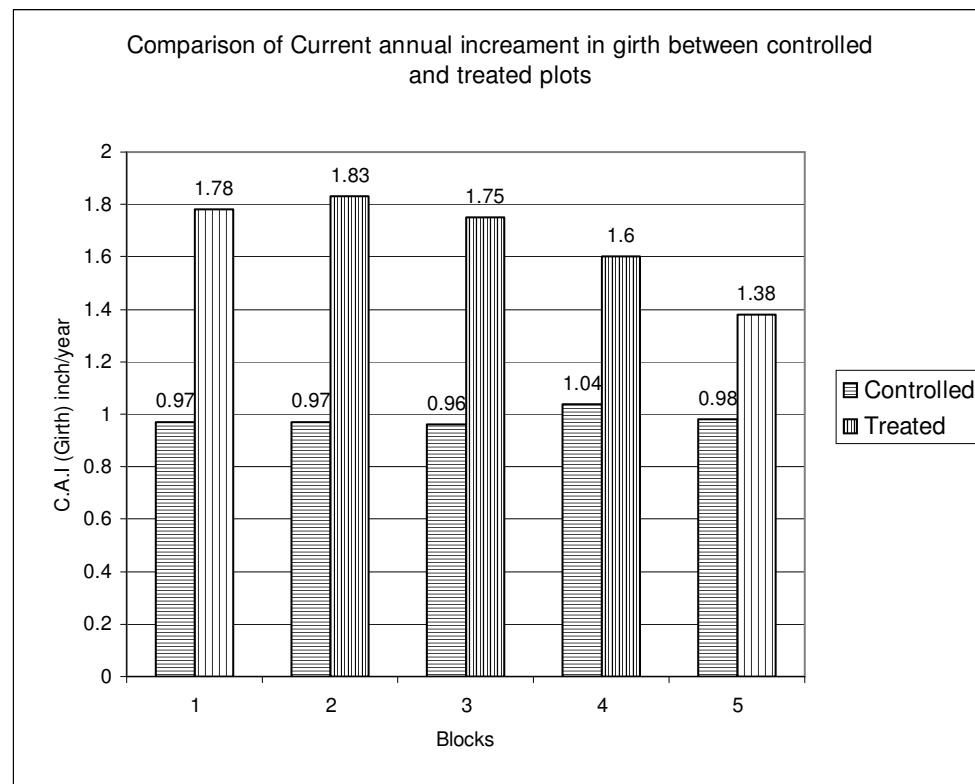
Treatment	C.A.I in girth by block					Treatment Total	Average Girth
	B I	B II	B III	B IV	B V		
Controlled	0.97	0.97	0.96	1.04	0.98	4.92	0.984
Treated	1.78	1.83	1.75	1.6	1.38	8.34	1.668
Block Total	2.75	2.8	2.71	2.64	2.36	13.26	

ယေား(ဂ)

ANOVA of the effect of controlled and treated blocks on current annual increment in girth

Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit
Treatment	1.16964	1	1.16964	60.71321	0.001463	7.70865
Block	0.06014	4	0.015035	0.780431	0.592024	6.388234
Error	0.07706	4	0.019265			
Total	1.30684	9				

ဃ (J)

(J) အမြင့်ကြီးထွားမှု

Block အလိုက် ပြုစုသည့်အကွက်နှင့် မပြုစုသည့်အကွက်တို့၏ သစ်မျိုးစုစုပေါင်း၏ (၁)နှစ် ပျမ်းမှု အမြင့်ကြီးထွားမှုကို ယေား(ဂ)နှင့် ပုံ(ရ)တို့တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပြုစုခြင်းနှင့် မပြုစုခြင်းတို့ကြောင့် အပင်များ၏အမြင့် သိသိသာကြီးထွားမှုမရှိပေါ်ဘင်း စာရင်းအင်းပညာနည်းဖြင့် ယေား(၅)တွင် ဖော်ပြချက်အရ သိရှိရပါသည်။

Block (J) (ဂ)နှင့် (ရ)တို့တွင် အမြင့်ကြီးထွားမှုနှင့်သည် ပြုစုသောအကွက်များတွင် ပိုမို ကောင်းမွန်ပေါ်ဘင်း တွေ့ရသော်လည်း Block (၁)တွင် မပြုစုသောအကွက်က ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသည်။ Block (၅)တွင် ကွာခြားမှု သိပ်မရှိပါ။ ပြုစုသည့်အကွက်နှင့်မပြုစုသည့်အကွက်များ အမြင့်သိသာသာ

ကွားမှုမရှိခြင်းမှာ လင်းဖွင့်လိုက်သည့်အတွက် အပင်များသည် ရွက်အုပ်များပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာ၍ အမြင့်တိုးတက်မှုမရှိဟု ယူဆပါသည်။

ဧသာ: (၅)

Current annual increment in height between controlled and treated blocks
Unit = feet/year

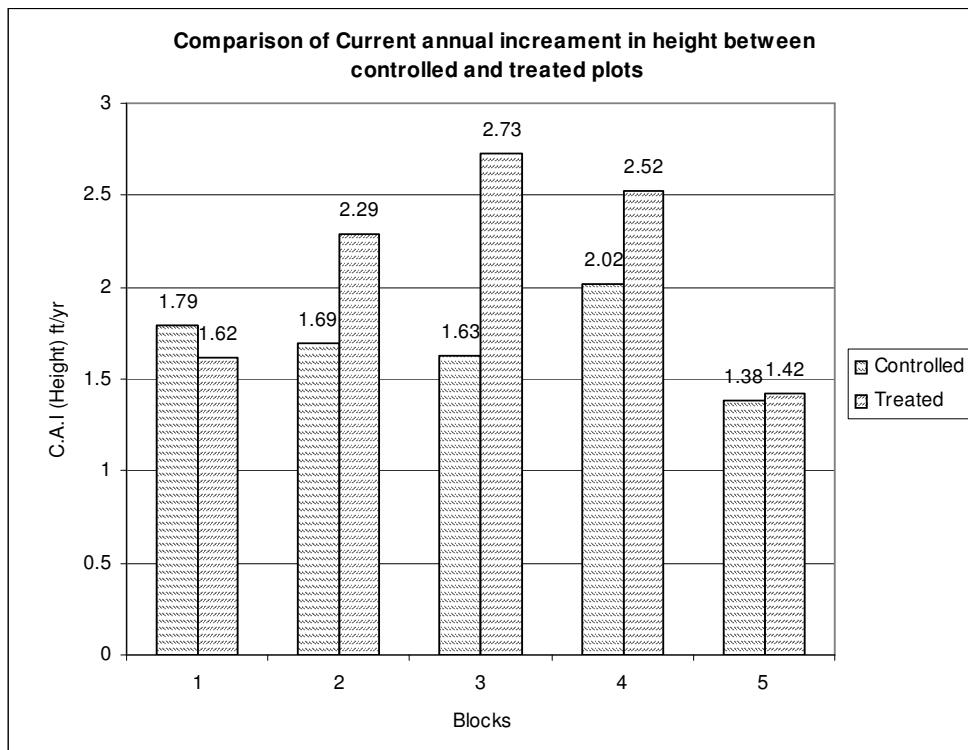
Treatment	C.A.I in Height by block					Treatment Total
	B I	B II	B III	B IV	B V	
Controlled	1.79	1.69	1.63	2.02	1.38	8.51
Treated	1.62	2.29	2.37	2.52	1.42	10.22
Block Total	3.41	3.98	4	4.54	2.8	

ဧသာ: (၂)

ANOVA of the effect of controlled and treated blocks on current annual increment

Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit
Treatment	0.29241	1	0.29241	3.877602	0.120285	7.70865
Block	0.87876	4	0.21969	2.913274	0.162529	6.388234
Error	0.30164	4	0.07541			
Total	1.47281	9				

နဲ့ (၃)

(၃) ဖြတ်ပုံဓရီယာတိုးတတ်မျှ

Block အလိုက် ပြုစုသောအကွက်များနှင့် မပြုစုသောအကွက်များရှိ ဖြတ်ပုံဓရီယာကို မစမ်းသပ်မီ နှင့် စမ်းသပ်ပြီး အချိန်များအတွက် ထော်(၆)၊ ပုံ(၄)နှင့်(၅)တို့ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

မစမ်းသပ်မီအချိန်တွင် Block (၄) မှုအပ ကျွန် Block များတွင် မပြုစုမည့်အကွက်များက ပြုစုမည့် အကွက်များထက် ဖြတ်ပုံဓရီယာပိုမိုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

စမ်းသပ်ချက် (၁)နှစ်ခဲ့ကြောပြီးအချိန်တွင် ပြုစုသည့်အကွက်များနှင့် မပြုစုသည့်အကွက်များ၏ ဖြတ်ပုံဓရီယာကို နှိုင်းယူဉ်ကြည့်ရာ အကွက်တိုင်း ပြုစုသောအကွက်များ၏ ဖြတ်ပုံဓရီယာသည် မပြုစုသော အကွက်များ၏ ဖြတ်ပုံဓရီယာထက် ပိုမိုများကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

Block (၃) ရှိ ပြုစုသောအကွက်၏ ဖြတ်ပုံဓရီယာသည် (၅၃၆. ၆၂)စတုရန်းလက်မ တစ်ဧကလျင် (၁၈. ၆၃)စတုရန်းဖြစ်ပြီး အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ပြုစုသောအကွက်များနှင့် မပြုစုသောအကွက်များ၏ တစ်ဧက(၁)နှစ်ဖြတ်ပုံဓရီယာ တိုးပွားမှုကို ထော် (၂) နှင့် ပုံ(၆)တို့တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပြုစုသော အကွက်များ၏ အများဆုံးဖြတ်ပုံဓရီယာ တိုးတက်မှုနှင့်မှာ Block (၂)တွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး (၁၀၂၂. ၄၃) စတုရန်းလက်မ (၂၀. ၁)စတုရန်းပေ ဖြစ်ပါသည်။ အနည်းဆုံးတိုးတက်နှင့်မှာ (၂၂၉. ၀၃) စတုရန်းလက်မ (၁၀. ၅၉)စတုရန်းပေ ဖြစ်ပြီး Block (၅) တွင် ဖြစ်ပါသည်။

ထော်: (၆)

Comparison of basal area/0.2 acre of each controlled and treated at the beginning and after experiment

At the beginning of experiment		After the experiment			
	Controlled	Treated		Controlled	Treated
Block 1	121.09	106.28	Block 1	149.35	226.82
Block 2	312.48	205.80	Block 2	411.89	512.54
Block 3	354.70	259.73	Block 3	465.18	536.62
Block 4	263.86	280.85	Block 4	364.75	530.28
Block 5	128.07	118.29	Block 5	149.49	187
Average	236.04	194.19	Average	308.13	398.65

ထော်: (၇)

Comparison of basal area increment per acre per year between controlled and treated plots (sq in /acre/yr)

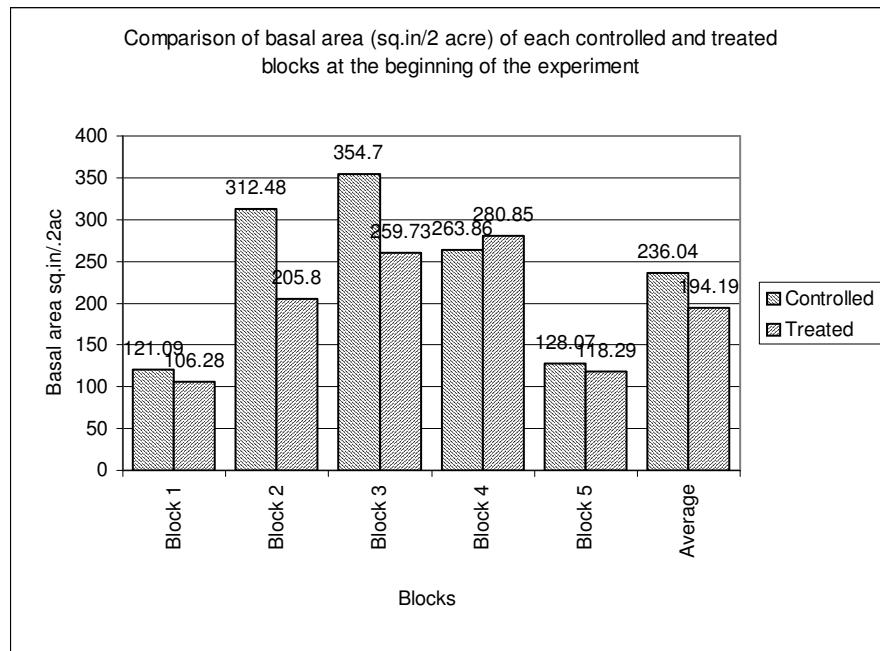
Block	Controlled	Treated
1	94.2	401.80
2	331.37	1022.47
3	368.27	922.97
4	336.30	831.43
5	71.40	229.03
Avg	240.31	681.54

፩፻፭: (፭)

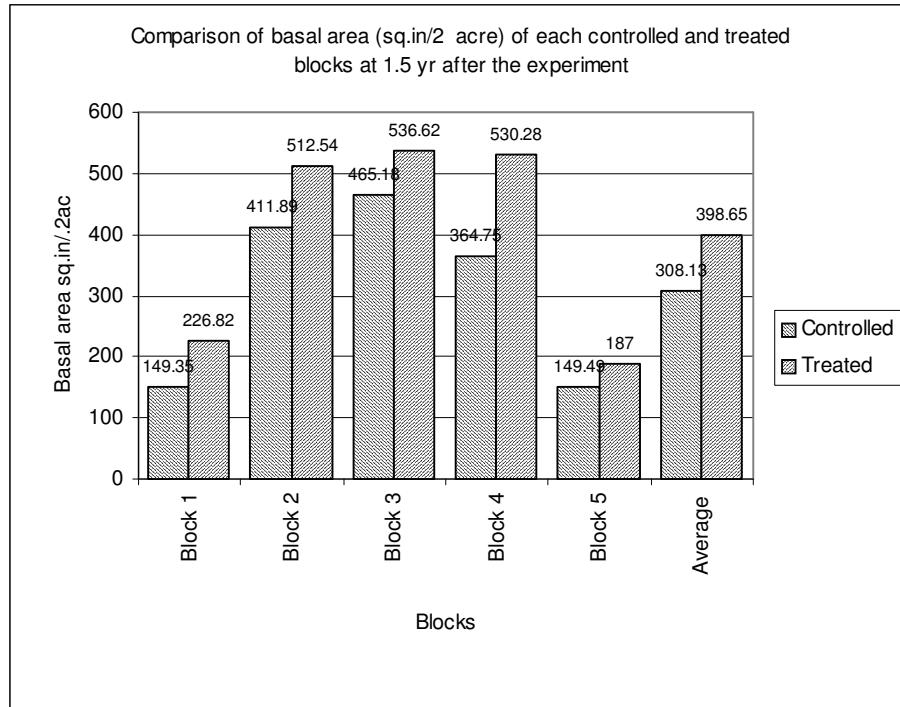
ANOVA of the effect of treatment and control on basal area increment/acre/year

<i>Source of Variation</i>	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P-value</i>	<i>F crit</i>
Block	475509.58	4.00	118877.39	5.39	0.07	6.39
Treatment	486717.14	1.00	486717.14	22.06	0.01	7.71
Error	88250.04	4.00	22062.51			
Total	1050476.8	9.00				

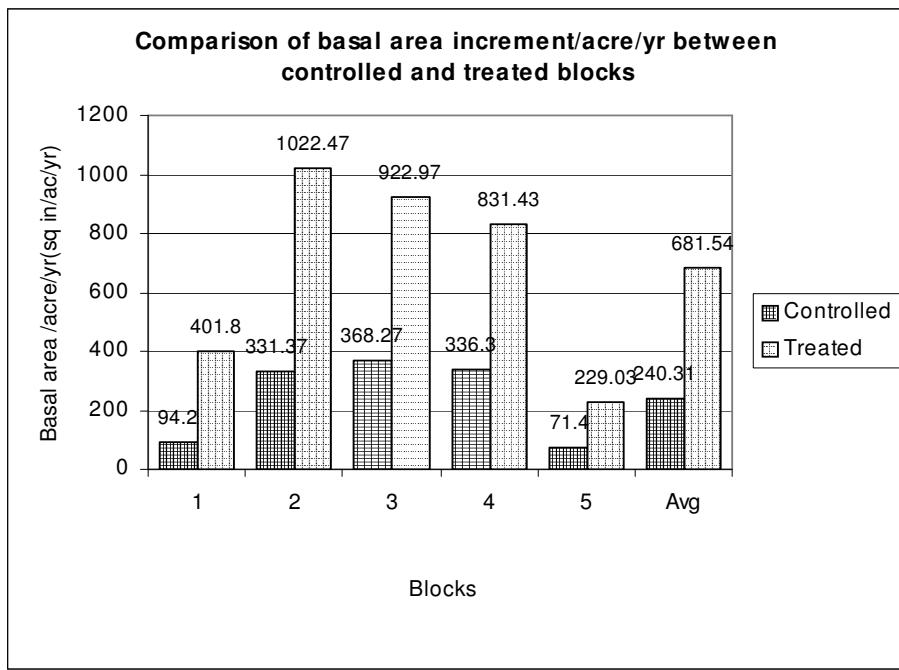
፩፻፭: (፯)

⑤ (J)

⑤ (G)

၅။ ကုန်ကျစရိတ်

ယခုပြုလုပ်ခဲ့သော ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် (၁)နောက ကုန်ကျစရိတ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁) အုပ်မီးကာဆိုင်းခုတ်လျှော်ခြင်းနှင့်ရှင်းလင်းခြင်း	= ၄၀၀ ကျပ်
(၂) ဒုတိယနှစ်တွင်နှစ်ဖြတ်ရှင်းလင်းခြင်း	= ၁၀၀ ကျပ်
<hr/>	
စုစုပေါင်း	= ၅၀၀ ကျပ်

၆။ ဆွေးနွေးတင်ပြချက်

ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တော်းစီးဌာနနှင့် ဓရာဝတီ ဒီဇိုင်းရေးနှင့် အောက်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများမှုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤစာတမ်းသည် အဆိုပါ ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သစ်ပင်များ၏ ကြီးထွားနှင့်လေ့လာခြင်း၊ ဓမ္မတာမျိုးဆက်မှုကိုလေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်များ လေ့လာခြင်းလုပ်ငန်းများကို အထူးပြုဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ လင်းပွင့်လာသည်နှင့်အမျှ အောက်ပေါင်းများ၊ နှစ်များထူထပ်စွာ ပေါက်ရောက်လာသဖြင့် ရှင်းလင်းခြင်းနှင့်နှစ်ဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အထူးဂရပြု ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်းနည်းသည်အကွက်များတွင် လိုအပ်သောနေရာများ၌ပေါ်ပေါ်တို့နည်း (Enrichment planting) ဖြင့် ဖြည့်စွက်စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။

၇။ သုံးသပ်ချက်

- ၁။ ပျက်စီးပြန်းတီးနေသော အချို့ဒီဇိုင်းရေးနည်းသာများတွင် သစ်တော်စိုက်ခင်းများဖြင့် ပြန်လည် တည်ဆောင်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သင့်သော်လည်း အချို့နေရာများတွင် ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်လင်းဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အကုန်အကျသက်သာပြီး ဓမ္မတာမျိုးဆက်ခြင်း လျှင်မြန်စွာရရှိနိုင်၍ ဒီဇိုင်းရေးနည်းသာများ အမြန်ကောင်းမွန်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ၂။ တစ်မီတာလျှင် လင်းဖွင့်ခြင်းနှင့် ပေါင်းသင်ရှင်းလင်းခြင်း စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ်သည် ကျပ် ၅၀ဝ/-သာရှိပြီး၊ ၄၈၈းလုပ်ငန်းကို အရှိန်အဟုန်တိုးမြှင့်ပြီး လုပ်ဆောင်ပါက (ဥပမာ-တစ်မီတာကို ထိုက်သင့်လိုအပ်သလောက်တိုးမြှင့်ပေးပါက) ရရှိလာသော ဓမ္မတာမျိုးဆက်ပင် ဦးရေနှင့်တွေးထွားနှုန်းသည် ယခုရရှိသည့် အဖြေထက် ပိုမိုကောင်းမွန်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။